

współczesnej i wspartej niezwykleymi możliwościami głosowymi wyobraźni artystycznej. Obwołana przez krytyków muzycznych „ukraińską Björk”, spędziła w Polsce 10 lat, pracując jako aktorka (w latach 1990–2000 zagrała kilka głównych ról w spektaklach teatru Gardzienice i była nominowana przez miesięcznik „Teatr” do tytułu aktorki roku), a od kilku lat buduje solową karierę, koncertując na deskach całego świata. Swoje muzyczne i teatralne projekty realizuje w Stanach Zjednoczonych, w Niemczech i na Ukrainie, a także w Finlandii, Afganistanie, Sardynii i Albanii. Ma na swoim koncie trzy indywidualne albumy oraz płyty nagrane z takimi tuzami poszukującego jazzu, jak Frank London („The Klezmatiks”) czy Anthony Coleman, gwiazda legendarnej wytwórni Tzadik. Obecnie pracuje nad nowym materiałem muzycznym ze słynnym Kronos Quartet. Współpracuje również z polskimi muzykami: koncertowała z Kwartetem Jorgi, a w 2010 roku nagrała płytę „Harmonia” z Wojciechem Wągleskim i Voo Voo.

Na festiwalu Mariana przedstawi swój najnowszy projekt **Odessa Underground**, inspirowany miejskimi romansami i pieśniami „błatnymi” z Odessy, tematami i pieśniami z repertuaru Arkadija Siewiernego, Diny Verni i Aleksandra Wertyńskiego. Pieśniarka zabierze nas w nocną podróż po dwudziestowiecznych metropoliach: z Odessy, przez Berlin, Paryż, aż do Nowego Yorku. Pieśni z nocnych klubów przeplatają się z opowieściami biograficznymi, inspirowanymi książką Andy Rottenberg „Proszę bardzo”.

Czwartek, 17 listopada, godz. 21.00

TUUP (GUJANA/WIELKA BRYTANIA) Pan Kaddu i inne historie

Godfrey Duncan, artystyczny pseudonim – Tuup, urodził się w Gujanie, dorastał w Acton, w West London. Sztuką opowiadania zajmuje się od 1981 roku, gdy wraz ze znanym polskiej publiczności Benem Haggarty i Daisy Kable założył West London Storytelling Unit, przywracając w ten sposób tradycję opowiadania w Wielkiej Brytanii. Jego styl opiera się na totalnej improwizacji i zdolności do mimikry. Wraz z opowieściami objechał cały świat: Europę, Afrykę, obie Ameryki. Charyzmatyczny poeta-improwizator, wokalista i perkusjonista, związany z zespołem muzycznym „Transglobal Underground”.

Tuup opowie historię o panu Kaddu, który zbudował sobie dom z chleba, a także opowieć usytuowaną w realiach XVIII wieku, o afro-amerykańskim chłopcu, który żyje wśród Indian – rdzennych Amerykanów. Zabierze nas w podróż do innego świata i odłoni bolesne karty historii.

Spektakl w języku angielskim z tłumaczeniem wprowadzającym.
Środa, 16 listopada, godz. 21.00

ODYSEJA 2011. WIDOWISKO

Finał projektu „Odyseja 2011”. „Odyseja 2011” to projekt interdyscyplinarny wokół motywów z eposu Homera, łączący opowieści w wykonaniu Grupy Studnia O. z interaktywnymi warsztatami twórczymi z młodzieżą z liceów z Warszawy, Lublina i Olsztyna. „Odyseja”, wielki mit europejskiej kultury, jest przez nas traktowana jako uniwersalna opowieść, która nieustannie odnawia się w doświadczeniu zderzenia jednostki z historią. Staje się uniwersalną ramą, w którą mogą się wpisywać współczesne indywidualne opowieści.

Projekt finansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Środa, 16 listopada, godz. 17.00
Wstęp wolny

PROGRAM DLA DZIECI

DZIECI DRZEWA. MITY UJGURSKIE I TURECKIE Opowiadają: Agnieszka Aysen Kaim, Paweł Górski Muzyka: Bart Pałyga

(dla dzieci w wieku 6–12 lat)

Wraz z koczującymi plemionami przemierzmy stopy Azji Środkowej i dotrzemy do Azji Mniejszej. Posłuchamy głosów stepu i opowieści: o drzewie, które urodziło, i o królowej węży Szahmeran. Posłuchamy, jak to było z początkami świata według tureckich wierzeń, i historii o czynach tureckich herosów. Poznamy Anatolię biblijną, starożytną i mityczną; krainę, którą zamieszkiwał Abraham i król Midas. Staniemy pod górą Ararat, na której zatrzymała się Arka Noego, i wyjdziemy suchą stopą bezpiecznie na brzeg.

Środa, 16 listopada, godz. 10.00 i 11.30

„PROSZĘ PAŃSTWA! I CO JA MAM PAŃSTWU POWIEDZIEĆ?!” OPowieści FUTBOLowe

Opowiada: Jarek Kaczmarek

(dla dzieci z gimnazjum)

Opowieści futbolowe to spotkanie z dziejami piłki nożnej w konwencji transmisji i komentarzy z czasów, gdy relacji z meczów słuchało się przy radiowych odbiornikach. Tu mecz staje się pasjonującą baśnią, której bohaterowie przeżywają wloty i upadki na miarę mitycznych bogów i herosów. Akcja rozpoczyna się na stadionie w Strasburgu, podczas legendarnego meczu Polski z Brazylią na mistrzostwach świata w 1938 roku, na którym doszło do słynnego pojedynku Leonidasa z Wilimowskim. Czy cztery gole reprezentanta Polski wystarczą do zwycięstwa? Komu pomoże ulewa nad stadionem wyzarowana przez trenera Kaluzę? Na tym samym stadionie wiele lat później sędzia rzuci w górę monetę, która rozstrzygnie losy niekończącego się „epickiego” meczu Górnika Zabrze z Romą w półfinale Zdobywców Pucharu. Kogo wskaże tym razem koło fortuny? Uczestnicy przeżyją jeszcze raz najwspanialsze występy polskiej reprezentacji i odegranie siedmiu najwspanialszych bramek wszechczasów. Wezmą udział w konkursie na najlepszego komentatora i rozwiążą futbolowe zagadki.

Czwartek, 17 listopada, godz. 10.00 i 11.30

SIOSTRA PTAKÓW. BAŚNIE CYGAŃSKIE

Opowiadają, grają i śpiewają: Katarzyna Enemu, Iwona Sojka

(dla dzieci w wieku 6–12 lat)

Historie i baśnie opowiedziane przez bukowe liście, leśny mech i ptaki. Historie zasłyszane i opowiadane przez wędrownych Cyganów. O tym, gdzie mieszka cygańskie szczęście, o Matce Słońca, o dobrych i złych Urmach, leśnych boginkach i innych niezwykłych istotach. Opowieści pełne cygańskiej magii, radości, muzyki i pieśni, oparte na motywach baśni zebranych przez Jerzego Ficowskiego, Jana Mirgę i Zenona Gierałę.

Piątek, 18 listopada, 10.00 i 11.30

OPOWIADACZE WĘDROWNE

Opowiada Trupa Czango (Monika Sadkowska i Zbigniew Kowalski)

„Opowiadacze wędrowne” od 2008 roku sprawdzają siłę opowieści w warunkach poligonowych: wśród bezrobotnych, w domach seniorów, w szpitalach dziecięcych, szpitalach psychiatrycznych, ośrodkach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz w realiach polskiego showbusinessu. Trupa Czango przedstawia „Opowiadacze wędrowne”, czyli spotkanie z gatunkiem ludzi, którzy wędrują tu i tam i opowiadają historie. Tym razem opowiedzą między innymi o zadziornej kozie, niesfornej buleczce i diable przystrojonym w kwiatki. Dynamiczne historie przedstawione w komicznym duecie. Zapraszamy wszystkich od 3 do 99 lat.

Zbigniew Kowalski – aktor, wieloletni współpracownik Studium Teatralnego. Twórca autorskiego monodramu „Solo na Pradze”, performance'u „Wylewka”, spektaklu „Z diariusza prywatnego” i „Bóg Fejs”. Poeta.

Monika Sadkowska – aktorka, wokalistka, kulturoznawczyni. Współpracowała z warszawskimi teatrami niezależnymi (Studium Teatralne, Teatr Remus, Scena Lubelska) oraz z zespołem Żywiołak. Obecnie związana z Chórem Kobiet w Instytucie Teatralnym i Trupą Czango.

Sobota, 19 listopada, godz. 10.30

JAK MAMA ZOSTAŁA INDIANKĄ. OPowieść o wolności

Opowiada: Beata Frankowska

Muzyka: Jacek Żelazek

(dla dzieci w wieku 3–9 lat)

Posłuchajcie opowieści o tym, jak mały chłopiec z Północy zostaje Indianinem i wyzwala swoją mamę z codziennego kieratu – razem wymykają się z domu i spędzają piękny dzień na wolności: razem się kąpią, łowią ryby, a mama przypomina sobie swoje prawdziwe imię, kiedy była jeszcze małą dziewczynką. W tę historię, inspirowaną książką Ulfa Starka „Jak mama została Indianką”, wplecione są oryginalne opowieści indiańskie: skąd się wziął ogień na świecie i dlaczego robaczek świętojański świeci w ciemności. Opowieściom towarzyszą rytmy i pieśni, które będziemy wspólnie śpiewać, wykłaskiwać i tańczyć.

Sobota, 19 listopada, godz. 12.00

TURLI TURLI JAJECKO

Opowiada, gra i śpiewa: Magda Lena Górską

(dla najmłodszych: od 6 miesięcy do czterech lat)

To historia pewnego jajka, które się zgubiło. Wyruszymy z nim na poszukiwanie mamy i taty.

*Turli turli jajeczko
Drogą kładką nad rzeczką
Polem borem górą dołem
Turli turli jajeczko*

Toczy się, toczy, jajeczko się toczy i naraz... BUM! Wpadło do miseczki? Czyja to miseczka?...

Maluchy odkrywają prawdziwe strusie jajo, które – z początku gole – w miarę rozwoju opowieści staje się lalką-pisanką. Na swojej drodze jajeczko napotyka różne zwierzęta i z każdego spotkania wychodzi bogatsze o jeden z pięciu zmysłów. Na skorupce pojawiają się oczy, usta, nos, uszy i nawet włosy.

Ta inicjacyjna podróż przez zmysły została wymyślona specjalnie dla najmłodszych oraz ich rodziców i opiekunów. Temat opowieści, jej bohaterowie, a także forma muzyczna, pełna refrenów, rymowanek, onomatopei, odnosi się bezpośrednio do świata maluchów. Naszym celem jest rozbudzenie wyobraźni dzieci, ale także opiekunów, zainspirowanie do twórczej zabawy w opowiadanie.

Niedziela, 20 listopada, godz. 10.30 i 11.30

KAMILA BIAIKOWSKA-ISMAIL

Stworzyła projekt graficzny materiałów promujących festiwal. Zob. więcej: www.bialkowskaimail.pl

GRUPA STUDNIA O.: Beata Frankowska, Magda Lena Górską, Paweł Górski, Jarek Kaczmarek, Agnieszka Aysen Kaim, Gosia Litwinowicz, Dorota Maciejuk.

Międzynarodowy Festiwal Sztuki Opowiadania

Studnia Opowieści 16–20 listopada 2011

Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego
Warszawa, ul. Jazdów 1

Bilety, rezerwacje: tel. 697 204 820

Program dla dzieci: 10 zł/dziecko

Spektakle wieczorne: 20 zł

Noc opowieści: 30 zł

Karnet: 200 zł

NOMADZI KULTURY

Program festiwalu:

16 listopada, środa

10.00 oraz 11.30 Dzieci drzewa. Mity ujugurskie i tureckie – Agnieszka Aysen Kaim, Paweł Górski
17.00 Finał projektu „Odyseja 2011”. Spektakl z udziałem Grupy Studnia O. i uczniów z liceów w Warszawie, Lublinie i Olsztynie
19.00 Pieśń Słowika Rozbójnika. Ballada postindustrialna na akordeon i głos – Magda Lena Górską (Polska/Francja)
21.00 Pan Kaddu i inne historie – Tuup (Gujana/Wielka Brytania)

17 listopada, czwartek

10.00 oraz 11.30 „Proszę państwa! I co ja mam państwu powiedzieć?!” Opowieści futbolowe – Jarek Kaczmarek
19.00 Opowieści syberyjskie – Jacek Hugo-Bader, Beata Frankowska, Jarek Kaczmarek
21.00 Odessa Underground – Mariana Sadowska (Ukraina)

18 listopada, piątek

10.00 oraz 11.30 Siostra ptaków. Baśnie cygańskie – Katarzyna Enemu, Iwona Sojka
17.00 Jasne oblicze kobiety powłócznej. Pieśni kobiet-trubadurek – Katarzyna Enemu, Xenia Starzyńska, Barbara Wilińska
19.00 Opowieści zORIENTowane – Agnieszka Aysen Kaim i Grupa Studnia O.
21.00 Z bazaru do łaźni – Malika Halbaoui (Maroko/Francja)

19 listopada, sobota

10.30 Opowiadacze wędrowne – Monika Sadkowska i Zbigniew Kowalski
12.00 Jak mama została Indianką. Opowieść o wolności – Beata Frankowska, Jacek Żelazek
17.00 Kurhanek Maryli. Ballady i opowieści – Małgorzata Litwinowicz, Monika Paśnik-Petryczenko, Katarzyna Enemu, Bart Pałyga
19.00 Słowa niesione wiatrem. Opowieści podróżników ze Wschodu i Zachodu – David Ambrose (Walia)
21.30–3.00 Noc Opowieści – Michael Harvey i wszyscy goście festiwalu

20 listopada, niedziela

10.30 i 11.30 Turli turli jajeczko – Magda Lena Górską
17.00 Podróżnik Zuzanny. Pewnego razu we Florencji... – Jarek Kaczmarek
19.00 Serce Hilali – Chirine El Ansary (Egipt/Francja)
21.00 Mistrz słowo – Nicolás Buenaventura (Kolumbia/Francja)

Organizator: Stowarzyszenie Grupa Studnia O.

Festiwal odbywa się dzięki wsparciu Miasta Stołecznego Warszawy.

www.studnia.org

NOMADZI KULTURY

Pięć dni wędrowania, dziesiątki historii, setki słuchaczy

Podczas szóstej edycji naszego festiwalu sięgamy po temat nomadyzmu. Interesują nas różne wymiary i różne sposoby rozumienia tego pojęcia: zarówno nomadyzm tradycyjny, rytm życia społeczności, jak i nomadyzm współczesny, nie zawsze chciany, czasem wymuszony i związany z koniecznością porzucenia dotychczasowej tożsamości, z definiowaniem siebie, własnego dziedzictwa, obyczaju, pamięci – na nowo. Nomadyzm jest więc wędrówką, podróżą, wyprawą, ale i ucieczką czy wygnaniem. Może też być indywidualnym stanem ducha, „bieguństwem”, niemożnością zatrzymania się w jednym miejscu.

Opowieści przywoływane przez tegorocznych gości festiwalu będą tych wszystkich wymiarów nomadyzmu dotyczyły. **Mariana Sadowska**, znakomita pieśniarka i aktorka z Ukrainy, zaśpiewa tradycyjne pieśni we własnej, nowatorskiej aranżacji; archaiczne melodie i teksty łączą się w tym projekcie z opowieściami i pieśniami Ukraińców doświadczających życia na emigracji w dalekiej Ameryce. **Magda Lena Górską** będzie śpiewać i opowiadać o Słowiku Rozbójniku i Ilji Muromcu, odwołując się do mało w Polsce znanej tradycji ruskich bylin, w przekładzie na współczesny kontekst i język.

Chirine El Ansary, zjawiskowa Egipcjanka, zaprosi nas do przemierzania pustyni z beduińskimi plemionami. **Malika Halbaoui** z Maroka zabierze nas prosto z bazaru do łaźni – droga to będzie krótka, ale jaki ścisk! Krok w krok za nią będą podążać opowiadacze z **Grupy Studnia O.**, idąc tropem zORIENTowanej wyobraźni.

Z **Nicolásem Buenaventurą** z Kolumbii będziemy wędrować po drogach i bezdrożach różnych kultur. Dzięki **Tuupowi** z Gujany poznamy splątane losy afro-amerykańskich historii, a kiedy zrobi się naprawdę gorąco, uciekniemy w sam środek tajgi i będziemy słuchać tradycyjnych i współczesnych **opowieści syberyjskich**, pozostających w dialogu z historiami i słajdami z wędrówek po Syberii **Jacka Hugo-Badera**. Drogę przebiegnie nam również średniowieczna trubadurka, a **Kurhanek Maryli** wciągnie nas w wir niesamowitej wyobraźni romantycznej.

Podobnie jak w poprzednich latach, przygotowaliśmy bogaty **program dla dzieci**: zapraszamy na poranki opowieści przez wszystkie dni festiwalu. Będą **baśnie cygańskie, rosyjskie, indiańskie, ujęrsko-tureckie** i – by współczesność i tradycja trwały w stanie równowagi – **opowieści futbolowe**. Niedzielny poranek zarezerwowany jest tradycyjnie dla najmłodszych, których zapraszamy do podróży z Jajeczkim.

W listopadowe chłody będą nas rozgrzewać historie ze Wschodu i Zachodu, Południa i Północy, ogień nie zagaśnie, serca nie ostygną; ciepły strumień wprost z Oceanu Opowieści będzie nas poruszał i ożywiać.

Kontakt do organizatorów: Stowarzyszenie Grupa Studnia O.
Małgorzata Litwinowicz 501 165 207
Jarek Kaczmarek 506 738 207
e-mail: studnia_o@wp.pl

DAVID AMBROSE (WALIA)

Słowa niesione wiatrem. Opowieści podróżników ze Wschodu i Zachodu

19 listopada, godz. 19.00

Na samym początku ludzie byli wolnymi istotami. Wędrowni nomadzi nie znali granic, podążając śladem zwierzyny, w zgodzie z rytmem przyrody i pór roku. Niektórzy i dziś żyją w taki sposób, przedkładając wolność dróg stojących otworem nad bezpieczeństwo zamkniętych domostw. To nomadzi z wyboru. Są jednak i tacy, którzy do nomadyzmu zostali zmuszeni; pozbawieni domów, zestani, stali się włóczęgami wbrew swojej woli. Dla nich wszystkich, pozostających w podróży, znajdzie się opowieść.

Spektakl w języku angielskim z tłumaczeniem na żywo.
Sobota, 19 listopada, godz. 19.00

CHIRINE EL ANSARY (EGIPT/FRANCJA)

Serce Hilali

19 listopada, godz. 19.00

Chirine El Ansary jest opowiadaczką egipskiego pochodzenia, urodzoną w Kairze, związaną z Egiptem, Francją i Wielką Brytanią. Opowiadaniem zajmuje się od 1996 roku. Do tworzenia obrazów i nastroju używa nie tylko słowa, ale też i ruchu scenicznego. Chirine prowadzi liczne warsztaty ze słuchaczami wywodzącymi się z bieżunowo różnych środowisk: od mieszkańców egipskich oaz, poprzez szkolnych nauczycieli w Aleksandrii, po syryjskich aktorów. Jest jednym z pierwszych opowiadaczy, którzy animują przestrzeń publiczną starych części miast, takich jak Kair, Damaszek i Aleppo. W swoim repertuarze ma tradycyjne siraty jak Banu Hilal i opowieści oparte na „Księdze tysiąca i jednej nocy” czy przypowieści sufickie, ale także projekt eksperymentalny na podstawie prozy Italo Calvino.

Epos Hilali to arabski rycerski romans ludowy, opowiadany i recytowany przez tradycyjnych egipskich bardów zwanych rababa. Jest znany też jako Sirat Bani Hilal („Losy plemienia Hilal”) i stanowi fikcję literacką, inspirowaną historycznymi wydarzeniami z IX/XI wieku: migracją plemienia beduińskiego Banu Hilal z Półwyspu Arabskiego, przez Synaj, do Górnego Egiptu, podbiciem Afryki Północnej, walką z władcą Tunezji, który proklamował swą niezależność od Kairu, aż wreszcie przegraną plemienia sto lat później. Wersja w wykonaniu Chirine jest autorską interpretacją różnych wersji tradycyjnego eposu. Opowiadaczka koncentruje się na relacji między postaciami i tym, co tak naprawdę kryje się za heroicznymi czynami wielkich wojowników.

Opowieść obejmuje 3 cykle: narodziny bohatera, poszukiwawczą wyprawę do Tunezji oraz jego walkę z wodzem berberyjskiej armii.

Spektakl w języku angielskim z tłumaczeniem na żywo.
Niedziela, 20 listopada, godz. 19.00

NICOLÁS BUENAVENTURA (KOLUMBIA/FRANCJA)

Maestra palabra – Mistrz słowo

19 listopada, godz. 19.00

Nicolás Buenaventura Vidal, syn Enrique’a Buenaventury Aldera i Jacqueline Vidal. Wnuk Cornelia Buenaventury Torresa i Julii Emmy Alder. Prawnuk Nicolása Buenaventury Martíneza i Dolores Torres. Pra-prawnuk Nicolása Buenaventury Herrery i Gertrudis Martínez. Pra-pra-prawnuk Manuela Antonio Buenaventury i Petronili Herrery. Pra-pra-pra-prawnuk Manuela Marií Joségo Buenaventury i Marií Franceski Martínez. Pra-pra-pra-pra-prawnuk Jacinta Matea Antonia Vicentego de Buenaventura i Gertrudis Calderón de la Barca, z pochodzenia

Hiszpanów, przybyłych do Ameryki około 1700 roku. Pra-pra-pra-pra-pra-prawnuk Antonia de Buenaventura i Vicenty Lombardo, z pochodzenia Sycylijczyków, przybyłych do Hiszpanii około 1650 roku. Opowiadacz.

Opowieści wędrujące, przybyłe z różnych tradycji, krystalizują się w osobistym, precyzyjnym i oszczędnym stylu Nicolása Buenaventury. Słowa, wątki, rytmy, pauzy i dźwięki rodzą się z ust opowiadacza, żeby tkąć pewien czas i pewną przestrzeń, zarazem dawną i współczesną. Czas jednej myśli, przestrzeń jednego uczucia, jednego wrażenia.

Spektakl w języku francuskim i hiszpańskim z napisami po polsku.
Niedziela, 20 listopada, godz. 21.00

KATARZYNA ENEMUO, XENIA STARZYŃSKA, BARBARA WILIŃSKA

Jasne oblicze kobiety powłócznej. Pieśni kobiet-trubadurek

Trubadurki, wielkie damy, wędrowne śpiewaczki, królowny i gesiareczki. Koncert, na który składają się pieśni średniowieczne i tradycyjne, jest opowieścią kobiety i o kobiecie. Tej dawnej i tej dzisiejszej. Opowieścią o uczuciach, wyborach, marzeniach i koniecznościach, które są niezmienne. Pieśni i opowieści pochodzą z różnych stron Europy, podobnie jak i ich wykonawczynie: Barbara Wilińska – śpiew, kankle, lira korbowa, tambura; Xenia Starzyńska – śpiew, daf, riq, taraban; Katarzyna Enemuo – śpiew, saz, bębny.

Piątek, 18 listopada, godz. 17.00

MAGDA LENA GÓRSKA (POLSKA/FRANCJA)

Pieśń Słowika Rozbójnika. Ballada postindustrialna na akordeon i glos

Hen, gdzieś daleko w prastarej Rusi, w zapadłym kącie muromskiej strefy, w okręgu Mniejszej Centrali, żył był syn chłopski, miał lat trzydzieści, a z miejsca się nie mógł ruszyć. Aż dnia pewnego przyszli do niego trzej wędrowni dziadowie: „Ech ty, Iljo Muromcze, powstań z barłogu, skocz no i przynieś nam miodu!”. Ilią się zrywa na mocne nogi, by godnie starców napoić. I siła się w nim budzi wielka, siła bohaterska, która go niesie przez dzikie stepy, minowe pola, wraki dawnych miast, przez niezdobyte gniazdo Słowika straszliwego Rozbójnika aż do słynnego miasta Kijowa w okręgu Wielkiej Centrali. W świecie skażonym, skorumpowanym, Ilja Muromiec staje się znakiem życia triumfującego nad zagładą.

Ramy tej starej historii należą do cyklu średniowiecznych bylin ruskich, jednego z najciekawszych zjawisk ustnej twórczości ludowej. Skonstruowana na nowo, osadzona w postindustrialnym krajobrazie, wyśpiewana we współczesnym języku opowieść ta przenosi nas w miejsce, gdzie dawne i nowe czasy przegładają się w sobie.

Spektakl inspirowany książką Elli’ego Kronauera „Ilia Mouromietz et le Rossignol Brigand”, (L’Ecole des Loisirs, Paryż 1999) powstał pierwotnie w języku francuskim, w współpracy z Bruno de La Salle i Centrum CLIO w Vendôme we Francji.

Środa, 16 listopada, godz. 19.00

JACEK HUGO-BADER, BEATA FRANKOWSKA, JAREK KACZMAREK

Opowieści syberyjskie

Podczas spotkania zderzymy ze sobą trzy narracje, trzy perspektywy opowiadania o Syberii. Co je łączy, a co dzieli? Kiedy i jak perspektywa wędrowca-reportera spotyka się z perspektywą lokalnego nomady? Pierwsza narracja w wykonaniu Jarka Kaczmarka to opowieści na podstawie książki Izaaka Goldberga „Opowiadania tunguskie” w tłum. Jerzego Tulisowa. Historie z Syberii o życiu Ewenków: „Ostatnia śmierć” i „Śmierć Dawidychy”, ukazują proces rozpadu tradycyjnego świata wraz z jego uzależnieniem od sowieckiego imperium, którego najsukuteczniejszym narzędziem zagłady staje się butelka wódki. Druga narracja w wykonaniu Beaty Frankowskiej to opowieści na podstawie książki tuwińskiego pisarza Galsana Tschinaga, historie o odchodzącym, a może powracającym na nowo świecie tuwińskich szamanów. Trzecia narracja zostanie osnuta wokół doświadczeń z wędrówek po Syberii Jacka Hugo-Badera i jego znakomitej książki „Biała gorączka”.

Muzyka, śpiew gardłowy: Bart Palyga
Czwartek, 17 listopada, godz. 19.00

MALIKA HALBAOUI (MAROKO/FRANCJA)

Min Souk al Hammam – Z bazaru do łaźni

„Urodziłam się w Maroku, gdzie praktyka opowiadania jest wciąż żywa. W ścisku bazarów, w oparach łaźni kobiety, które odosobnienie i temperatura miejsca łączy intymnym poczuciem wspólnoty, rozsiewają słowa i salwy śmiechu. Opowiadam od osiemnastu lat, od czasu, gdy spotkałam opowiadaczy, którzy włączyli mnie do swego kręgu, do swego ruchu. Jako dziecko – istota z głową w chmurach – z wypiekami na twarzy słuchałam rodziców dzielących się rankiem historiami, które wyrastały prosto z ich snów. Kiedy – znacznie później – ogarnęła mnie pasja opowiadania, uświadomiłam sobie, że wątki opowieści wplatały się w moje ciało od bardzo bardzo dawna.”

Z bazaru do łaźni jest krok: jeden lekki krok, który rozciąga się przez pustynie, pyliste czerwone ziemie, gąszcze lasów, równiny, nad którymi szaleją burze, bezdenne studnie, do których lepiej nie zaglądać. Z bazaru do łaźni droga krótka, ale jaki ścisk! Każdy chce wtrącić swoje trzy grosze, rzucić ziarenko soli, ziarenko cukru na giętki język opowiadacza, bo bazar, bo łaźnia są miejscem,

gdzie rozwijają się języki. A tyle jest do powiedzenia w godzinie, w której zapach lilii i bazylii miesza się z wonią henny. Tyle historii z Maroka, opowieści Berberów, opowieści z pustyni...

Spektakl w języku francuskim tłumaczony symultanicznie przez Magdę Lenę Górską.
Piątek, 18 listopada, godz. 21.00

MICHAEL HARVEY (WALIA)

Noc Opowieści

19 listopada, godz. 19.00

Michael Harvey to znany walijski opowiadacz. Inspirację czerpie z rodzimej tradycji ustnej i pejzaży Walii. Potrafi mistrzowsko połączyć głębię wielkich historii z lekkością ich przekazu. Jest niezwykle precyzyjnym wykonawcą, perfekcyjnie utrzymującym tempo i puls historii. Współpracuje z zespołami teatralnymi, muzykami i pieśniarzami. W swoim repertuarze ma m.in. współczesne interpretacje opowieści wczesnoarturiańskich oraz celtycki mit Branwen (www.michaelharvey.org).

Michael Harvey poprowadzi Noc Opowieści. Noc wędrujących nomadów-opowiadaczy.
Sobota, 17 listopada, godz. 21.30

JAREK KACZMAREK

Podróżnik Zuzanny. Pewnego razu we Florencji...

19 listopada, godz. 19.00

To była pierwsza Wielka Podróż Zuzanny. Do magicznej Florencji. Z tej okazji Zuzanna postanowiła zacząć pamiętnik, w którym opíše swoje przygody. Nie, to nie będzie pamiętnik, w podróży pisze się dziennik! – zastanawiała się Zuzanna. Ale co będzie, jak będę pisać wieczorem? Wieczornik? A nocą? Nocnik? Nie będę pisać nocnika! Zuzanna myślała, myślała i wreszcie wymyśliła: – Będę pisać podręcznik! I tak to się wszystko zaczęło.

Opowieść podróżnicza dla starszych dzieci i dorosłych. Spotkanie z Florencją, z zabytkami, baśniami, dziełami sztuki, mieszkańcami, bohaterami przeszłości, specjalami kuchni w konwencji niespotykanej w przewodnikach i książkach a tylko w... Podróżniku Zuzanny!

Opowieść w oprawie wizualnej – zdjęcia i animacje z Florencji (MaduzAnna).
Niedziela, 20 listopada, godz. 17.00

AGNIESZKA AYSÉN KAIM I GRUPA STUDNIA O.

Opowieści zORIENTowane

19 listopada, godz. 19.00

Opowieści inspirowane europejską literaturą podróżniczą (m.in. Gerard de Nerval, Elias Canetti, Gustav Flaubert). Obrazy i zagadki Orientu opisane przez Europejczyków XVIII–XX wieku oraz próby współczesnego ich odczytania w duchu europejskich wyobrażeń Wschodu. Bohaterami opowieści są tłumacze – dragomani, malarze i ciekawi świata awanturnicy. Przywoływane w tle obrazy orientalistów zabrzmiały muzyką i wielojęzycznym śpiewem, a także inspirowaną Orientem poezją romantyczną. Opowieści dyskretnie uchylą bram haremu i wschodnich obyczajów, a wędrowny opowiadacz zaimprovizuje tysiąc i drugą zOrientowaną opowieść.

Opowiada „Grupa Studnia O.” w składzie: Agnieszka Aysén Kaim, Małgorzata Litwinowicz-Droździel, Jarosław Kaczmarek
Muzyka: Marcin Zadronecki, Patrycja Napierała.
Piątek, 18 listopada, godz. 19.00

MALGORZATA LITWINOWICZ, KATARZYNA ENEMUO, MONIKA PAŚNIK-PETRYCZENKO, BART PALYGA

Kurhanek Maryli. Ballady i opowieści

19 listopada, godz. 19.00

Czego szukamy w starych balladach? Cudownych historii, romantycznej wyobraźni, która swobodnie porusza się między niebem, ziemią a tym, co jeszcze głębiej, bez obaw eksploruje krainy umarłych. Szukamy dziewczyny przemienionej w rybkę, zbójcy, co doznał litości i trwogi, pani, co zabiła pana, i kwiatów białych, które lud nazywa cary. Prócz samych opowieści znajdujemy w balladach ślad dawnego słowa, swobodnej i czarownej mowy, która pozwala oddychać i śmiać się. Nie odtwarzamy oryginału, bo i nie wiadomo, czym miałby on być. Śpiewamy, melorecytujemy, lamentujemy, tańczymy i klaszczemy w przekonaniu, że mówienie poezji jest czynnością całkowitą, obejmującą słowo, gest, głos, rytm (duszę nawet, jeśli ją kto akurat posiada). Więc – pójdźcie o dziatki, pójdźcie wszystkie razem...

Kurhanek Maryli w składzie: Małgorzata Litwinowicz, Monika Paśnik-Petryczenko: śpiew, opowieści; Katarzyna Enemuo: śpiew, opowieści, akordeon; Bart Palyga: wiolonczela, suka, śpiew alikwotowy.
Sobota, 19 listopada, godz. 17.00

MARIANA SADOWSKA (UKRAINA)

Odessa Underground

19 listopada, godz. 19.00

Mariana Sadowska czerpie w swojej pracy z bogatej ukraińskiej tradycji muzycznej. Materiał jej twórczości są głównie ukraińskie pieśni ludowe, ale istotą jej działań scenicznych jest to, co dzieje się na styku tych pieśni i jej całkowicie nie-ludowej,

